

Dagboek 18
15 september 2016

Het Tribunaal dat de voormalige Rode Khmer leiders berecht is nog steeds gaande. Momenteel onderzoekt het Tribunaal de misstanden rondom de gedwongen huwelijken. Door de zware dwangarbeid en doordat de mannen meestal gescheiden leefden van hun vrouwen werden er weinig kinderen geboren. Daarom dwongen de Rode Khmer om mannen en vrouwen met elkaar te trouwen. Een rij vrouwen werd tegenover een rij mannen gezet. En wie tegenover elkaar stond moest dezelfde dag nog met elkaar trouwen. Er werd zelfs een 'bruiloftsmaal' georganiseerd dat bestond uit een paar verrotte zoete aardappelen. [Enkele slachtoffers aan het woord.](#)

Daarna werd het bruidspaar gedwongen om een nacht bij elkaar te zijn en een kind te verwekken. Spionnen hielden in de gaten of ze dat ook daadwerkelijk deden. Wie weigerde werd 'overgeplaatst' wat betekende dat je werd gedood. Mannen werden dus min of meer gedwongen om hun pas getrouwde vrouw te verkrachten. Dit heeft nog steeds grote impact op zowel mannen als vrouwen.

16 september

Het gebeurt niet zo vaak dat je de eer hebt om met een minister te praten. In Nederland is ons dat nog nooit overkomen. Maar vandaag waren we in Takeo om schooluniformen, schriften en pennen, en 38 tweedehands fietsen uit te delen aan weeskinderen. En daarbij was ook de Cambodjaanse minister van Sociale Zaken, Nim Thoth aanwezig. Een aardige man die goed Engels spreekt en ook op de hoogte was van alles wat Spie-en had gedaan in dit gebied. Zo'n 200 weeskinderen, enkele pleegouders en de Spie-en vrijwilligers waren aanwezig. Na de gebruikelijke opsomming van wat Spie-en allemaal heeft gedaan in dit gebied mocht Frits de aanwezigen toespreken. Hij moedigde de kinderen aan om goed te leren, nu ze de mogelijkheden krijgen. Zoals een fiets voor wie ver van school woont, schooluniformen, schriften en pennen. Alles wat je nodig hebt om het onderwijs te volgen. En als leerlingen stoppen met school is er de

Minister Nim Thoth helpt bij het uitdelen van de fietsen.

mogelijkheid om een beroepsopleiding te volgen en een vak te leren. Grijp die kans! De minister onderstreept in zijn toespraak daarna de woorden van Frits. Deze mensen komen van ver, 10.000 km ver hier vandaan en ze bekommeren zich om de armen in dit land. Er zijn nu goede schoolgebouwen en leermiddelen. Toen hij jong was, was dat wel anders, vertelt hij. Het onderwijs was afgeschaft en niemand kon naar school gaan. En nu heb je de mogelijkheid, dus doe je best!

Spie-en is een goede partner van de regering om de armoede te bestrijden, vindt de minister. Christenen en boeddhisten werken op een bijzondere manier samen binnen Spie-en, weet hij. Het is in dit gebied heel erg droog voor de tijd van het jaar. Overal staat de rijst te verdrogen op het land. Laten we, zegt de minister, Boeddha of de God van de christenen vragen om regen. Dan is het tijd om uit te delen. Schooluniformen, schriften pennen, rijst voor een tiental arme gezinnen. En fietsen voor kinderen in het voortgezet onderwijs.

In dit gebied zijn ook een aantal huizen gebouwd dit jaar. Eén huis wordt vandaag symbolisch overgedragen aan een weduwe met vijf jonge kinderen, de jongste is 4 jaar. Haar oude huisje, niet meer dan een afdakje staat er nog. En nu kreeg ze een nieuw huis voor haar en haar gezin. Ze is de koning te rijk. En het wordt nog mooier, want ze krijgt vandaag de minister op bezoek in haar nieuwe huis. Wat een bijzondere dag voor haar. De vijf kinderen blijven staan met hun handen tegen elkaar als teken van dank en eerbied.

We nemen afscheid van de minister en vertellen hem dat we hopen dat er een dag komt dat hulp uit Nederland niet meer nodig zal zijn. Omdat de regering het dan zelf zal kunnen in samenwerking met de bevolking.

De oude brug die heel gevaarlijk is, maar nog steeds wordt gebruikt.

Mr. Soeun, de vice-directeur van Spie-en en verantwoordelijk voor de projecten in deze provincie neemt ons mee naar een paar nieuwe aanvragen voor 2017. Allereerst gaan we naar een dorp waar een hele oude brug ligt, het was ooit een sluis geweest en gebouwd in de Pol Pottijd. De sluis is kapot en de brug is niet meer dan een halve meter breed. Heel gevaarlijk, vooral voor kinderen. Dorpelingen zullen zelf ook een deel bijdragen als Spie-en hier volgend jaar een nieuwe brug zal bouwen.

Op een andere plek wil men heel graag een irrigatiekanaal hebben. Er is water maar dat kan de rijstvelden niet bereiken. Het kanaal moet 1.650 meter lang worden, en er moet een grote duiker in worden geplaatst. Dan kunnen heel veel hectares land worden bevoeid.

Of de boeddhisten nu, op verzoek van de minister flink hebben gebeden, weet ik niet, maar onze gebeden tot de God van de christenen worden verhoord. Want als we gaan eten begint het te stortregenen. Koy's gebed voor het eten is bijna niet te horen, zo hard regent het. We zijn dankbaar voor de boeren in dit gebied.

De regen heeft voor ons echter een negatief effect, want de wegen van kleigrond worden spiegelglad. We glibberen heen en weer met de auto's over een ronde weg met aan beide zijden een diepe brede greppel. Een paar spannende ogenblikken volgen, maar gelukkig, we bereiken ongeschonden de verharde weg.

38 leerlingen in het voortgezet onderwijs krijgen vandaan een fiets.

Professor Phan

Zaterdag 17 september

Vanmorgen gaan we op bezoek bij prof. Phan. Hij is één van de oprichters van Spie-en, en was tot eind vorig jaar penningmeester van het bestuur. Per 1 januari is hij teruggetreden als bestuurslid en erelid geworden. Af en toe woont hij nog een vrijwilligersvergadering bij.

Vroeger was het Spie-en kantoor bij prof. Phan aan huis, totdat we in 2012 een nieuw kantoor kregen. Inmiddels heeft hij zijn huis verkocht en woont nu in een nieuw huis aan de rand van Phnom Penh in een nieuwbouwwijk. Vandaag brengen we hem een bezoek.

Hoewel het maar een paar kilometer is doen er een uur over. Het is op zaterdag net zo druk in de stad als op welke dag dan ook. Overall files, zelfs buiten de spits. Kuong rijdt en probeert de drukste punten te mijden.

Prof. Phan en zijn vrouw begroeten ons hartelijk. Phan is inmiddels 71 jaar en heeft in het verleden een herseninfarct gehad waarvan hij redelijk goed is hersteld. Een paar maanden geleden is hij gevallen en nu heeft hij last van zijn knie wat het lopen behoorlijk beïnvloedt.

We praten bij en hebben het natuurlijk over het 25-jarig jubileum volgend jaar. Hij biedt zijn hulp aan bij het maken van het Jubileumboek, hulp die we goed kunnen gebruiken. Er zal uiteraard ook een Cambodjaanse versie worden gedrukt. Als professor heeft hij o.a. de Cambodjaanse taal gedoceerd aan de universiteit in Phnom Penh. Hij was zelfs een aantal jaren in Duitsland om daar les te geven en spreekt dus ook een beetje Duits.

Mevrouw Phan heeft heerlijke noedels gekookt en we mogen blijven eten. En daarna is het tijd om afscheid te nemen. Kuong zet ons af op de Russische markt waar we nog wat inkopen doen. En per tuk-tuk gaan we weer terug door de hete stoffige stad naar ons kantoor en onze kamer.

Dan breekt het onweer los en gaat het stortregenen. De afvoer hier in de stad laat te wensen over. Het water komt overal de huizen binnen en wij moeten tot de knieën door het water om even boodschappen te halen. Hopelijk regent het ook op het platteland!

We bereiden ons voor op de komst van drie nieuwe bezoekers a.s. maandag, waarvoor we een programma van drie weken hebben gemaakt. Daarover later meer.

Allen een gezegende zondag gewenst!

Frits en Beja

